

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง "การศึกษานวัตกรรมการสอนภาษาไทยที่พึงปรารถนาของครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เขตการศึกษา 1" มีขั้นตอนวิธีดำเนินการวิจัยและผลการวิจัยโดยสรุป ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบนวัตกรรมการสอนภาษาไทยที่พึงปรารถนา ในด้านวิธีการและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล การเรียน และด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนและการควบคุมชั้นเรียน ตามการรับรู้ของครูภาษาไทยและนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวอย่างประชากรที่เลือกใช้ในการวิจัยเป็นครูภาษาไทยและนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2535 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เขตการศึกษา 1 โดยได้ตัวอย่างประชากรสำหรับตอบแบบสอบถามเป็นครูภาษาไทย 165 คน และนักเรียน 1,200 คน จากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) และได้ตัวอย่างประชากรตอบแบบสัมภาษณ์เป็นครูภาษาไทยดีเด่นที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 9 คน โดยการเลือกอย่างจงใจ (Purposive Sampling) แต่ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยนี้ได้จากตัวอย่างประชากรที่เป็นครูภาษาไทย 139 คน นักเรียน 1,180 คน และครูภาษาไทยดีเด่น 9 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับการสอน พฤติกรรมการสอน จากหนังสือ เอกสาร ตำรา หลักสูตร ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ รวมทั้งสัมภาษณ์ ครูภาษาไทยและนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ เพื่อการวิจัย คือ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) เครื่องมือเพื่อการวิจัยแต่ละชุดแบ่งเป็น 2 ตอน เช่นเดียวกัน คือ ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ ตอนที่ 2 เกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนที่พึงปรารถนาตามการรับรู้ของผู้ตอบ นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน พิจารณาความตรง (Content Validity) นำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับครูภาษาไทย 20 คน นักเรียน 120 คน ที่ไม่ใช่ตัวอย่างประชากรจริง นำผลที่ได้จากการทดลองใช้ไปหาค่าความเที่ยง ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามสำหรับครูและนักเรียนเท่ากับ 0.931 และ 0.926 ตามลำดับ จากนั้นได้นำแบบสอบถามไปปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปใช้กับตัวอย่างประชากร ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังครูภาษาไทยและนักเรียน โดยเก็บรวบรวมทางไปรษณีย์ และเก็บรวบรวมด้วยตนเอง ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์คืนจากครูภาษาไทย 139 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 84.20 และจากนักเรียน 1,180 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 98.33 สำหรับการสัมภาษณ์ครูภาษาไทยดีเด่นนั้น ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ครูภาษาไทยดีเด่นทั้ง 9 คน ด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลตามระเบียบวิธีทางสถิติ ดังนี้

ข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 1 วิเคราะห์ด้วยการหาค่าร้อยละ (Percentage) ส่วนข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 วิเคราะห์โดยหาค่ามัชฌิมเลขคณิต (Arithmetic Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่ามัชฌิมเลขคณิตรวม (Pooled Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวม (Pooled Standard Deviation) และทดสอบค่า "ที"

(t-test) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS-X (Statistical Package For the Social Science - X) สำหรับข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยวิเคราะห์ด้วยตนเองโดยนำข้อมูลในตอนที่ 1 มาหาค่าร้อยละ ส่วนข้อมูลในตอนที่ 2 นำมาหาค่าความถี่ จากนั้นนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามในตอนที่ 1 ตอนที่ 2 และข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ในตอนที่ 1 เสนอในรูปตารางประกอบความเรียง ส่วนผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ในตอนที่ 2 เสนอในรูปความเรียง

สรุปผลการวิจัย

1. พฤติกรรมการสอนภาษาไทยที่พึงปรารถนาตามการรับรู้ของครูภาษาไทย และนักเรียน

1.1 ด้านวิธีการและกิจกรรมการเรียนการสอน

พฤติกรรมการสอนที่พึงปรารถนาด้านวิธีการและกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นพฤติกรรมการสอนที่ครูภาษาไทยและนักเรียนที่ตอบแบบสอบถามปรารถนาให้เกิดขึ้นในระดับมาก พฤติกรรมการสอนข้อที่ครูภาษาไทยปรารถนาให้เกิดขึ้นในระดับมาก เป็นอันดับแรก คือ ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้และความสำคัญของบทเรียนให้นักเรียนทราบก่อนสอนบทเรียนใหม่ ส่วนพฤติกรรมการสอนข้อที่นักเรียนปรารถนาให้เกิดขึ้นในระดับมากที่สุด คือ ครูแนะนำวิธีการทำงานให้นักเรียนเข้าใจก่อนมอบหมายงาน และจากการสัมภาษณ์ครูภาษาไทยดีเด่นเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนที่พึงปรารถนาด้านวิธีการและกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า พฤติกรรมการสอนที่มีความดีที่ครูภาษาไทยดีเด่นทุกคน หรือส่วนใหญ่ปรารถนาให้เกิดขึ้น มีความสอดคล้องกับพฤติกรรมการสอนข้อที่ครูภาษาไทยและนักเรียนปรารถนาให้เกิดขึ้นในระดับมาก หรือมากที่สุด เช่น ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้และความสำคัญของบทเรียนให้นักเรียนทราบก่อนสอนบทเรียนใหม่ ครูแนะนำวิธีการทำงานให้นักเรียนเข้าใจก่อนมอบหมายงาน ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดเมื่อเข้าใจบทเรียนดีแล้ว

1.2 ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน

พฤติกรรมการสอนที่พึงปรารถนาด้านการใช้สื่อการเรียนการสอนเป็น

พฤติกรรมการสอนที่ครูภาษาไทย และนักเรียนที่ตอบแบบสอบถามปรารถนาให้เกิดขึ้นในระดับมาก พฤติกรรมการสอนข้อที่ครูภาษาไทยปรารถนาให้เกิดขึ้นในระดับมากเป็นอันดับแรก คือ ครูใช้สื่อ การสอนประเภทวัสดุ เช่น ตำรา พจนานุกรม แถบบันทึกเสียง ส่วนพฤติกรรมการสอนข้อที่ นักเรียนปรารถนาให้เกิดขึ้นในระดับมาก เป็นอันดับแรก คือ ครูใช้สื่อการเรียนการสอนสอดคล้อง กับเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ และสภาพของผู้เรียน และจากการสัมภาษณ์ครูภาษาไทยดีเด่น เกี่ยวกับพฤติกรรมสอนด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน พบว่า พฤติกรรมการสอนข้อที่มีความ ถี่ที่ครูภาษาไทยดีเด่นทุกคนปรารถนาให้เกิดขึ้นมีความสอดคล้องกับพฤติกรรมการสอนข้อที่ ครูภาษาไทยและนักเรียนปรารถนาให้เกิดขึ้นในระดับมาก เช่น ครูใช้สื่อการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับ เนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ และสภาพของผู้เรียน ครูใช้สื่อในการนำเข้าสู่บทเรียน อธิบาย บทเรียน สรุปบทเรียน และประเมินผลการเรียน ครูใช้สื่อการสอนทั้งประเภทวัสดุ ประเภทอุปกรณ์ และประเภทวิธีการโดยพิจารณาให้เหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และเนื้อหาที่สอน

1.3 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน

พฤติกรรมการสอนที่พึงปรารถนาด้านการวัดและประเมินผลการเรียน เป็น พฤติกรรมการสอนที่ครูภาษาไทยและนักเรียนที่ตอบแบบสอบถามปรารถนาให้เกิดขึ้นในระดับมาก พฤติกรรมการสอนข้อที่ครูภาษาไทยปรารถนาให้เกิดขึ้นในระดับมากเป็นอันดับแรก คือ ครูใช้วิธีการ หลาย ๆ วิธีในการวัดและประเมินผลระหว่างเรียน เช่น ให้ทำแบบฝึกหัด ถาม-ตอบปากเปล่า อภิปราย ทำรายงาน แสดงบทบาทสมมติ ทำแบบสอบถาม ใช้การสังเกตและบันทึกพฤติกรรม ทำแบบทดสอบแบบปรนัยและอัตนัย ส่วนพฤติกรรมสอนข้อที่นักเรียนปรารถนาให้เกิดขึ้นใน ระดับมาก เป็นอันดับแรก คือ ครูแจ้งให้นักเรียนทราบจุดประสงค์การเรียนรู้และวิธีการวัดผลก่อน สอนบทเรียนใหม่ และจากการสัมภาษณ์ครูภาษาไทยดีเด่นเกี่ยวกับพฤติกรรมสอนที่พึงปรารถนา ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน พบว่า พฤติกรรมการสอนข้อที่มีความถี่ที่ครูภาษาไทยดีเด่น ทุกคนปรารถนาให้เกิดขึ้น มีความสอดคล้องกับพฤติกรรมสอนข้อที่ครูภาษาไทยและนักเรียน ปรารถนาให้เกิดขึ้นในระดับมาก เช่น ครูแจ้งให้นักเรียนทราบจุดประสงค์การเรียนรู้ และวิธีการ วัดผลก่อนสอนบทเรียนใหม่ ครูใช้วิธีการหลาย ๆ วิธีในการวัดและประเมินผลระหว่างเรียน ครูวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียนทั้งในระหว่างสอนและเมื่อสอนจบบทเรียนแล้วอย่าง สม่ำเสมอและเป็นกระบวนการต่อเนื่อง ครูแจ้งกำหนดการวัดและประเมินผลการเรียนแต่ละ

บทเรียนที่หนัก เรียนทราบล่วงหน้า

1.4 ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนและการควบคุมชั้นเรียน

พฤติกรรมการสอนที่พึงปรารถนาด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และการควบคุมชั้นเรียนเป็นพฤติกรรมการสอนที่ครูภาษาไทย และนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม ปรารถนาให้เกิดขึ้นในระดับมาก พฤติกรรมการสอนข้อที่ครูปรารถนาให้เกิดขึ้นในระดับมากเป็น อันดับแรก คือ ครูอบรมจริยธรรมแก่นักเรียนตามโอกาสและเวลาที่เหมาะสม ส่วนพฤติกรรม การสอนข้อที่นักเรียนปรารถนาให้เกิดขึ้นในระดับมากที่สุด คือ ครูให้ความสนใจนักเรียนอย่างทั่วถึงในขณะที่ทำการสอน และจากการสัมภาษณ์ครูภาษาไทยดีเด่นเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนด้าน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนและการควบคุมชั้นเรียน พบว่า พฤติกรรมการสอนข้อที่มีความดี ที่ครูภาษาไทยดีเด่นทุกคนปรารถนาให้เกิดขึ้นมีความสอดคล้องกับพฤติกรรมการสอนข้อที่ครูภาษาไทย และนักเรียนปรารถนาให้เกิดขึ้นในระดับมากและมากที่สุด เช่น ครูอบรมจริยธรรมแก่นักเรียนตาม โอกาส และเวลาที่เหมาะสม ครูให้ความสนใจนักเรียนอย่างทั่วถึงในขณะที่ทำการสอน ครูชมเชย สนับสนุนและให้กำลังใจแก่นักเรียนที่ตอบคำถาม แสดงความคิดเห็นหรือร่วมกิจกรรมการเรียน การสอน ครูแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนอย่างมีเหตุผล

2. เปรียบเทียบการรับรู้ของครูภาษาไทยและนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอน ภาษาไทยที่พึงปรารถนา

2.1 ด้านวิธีการและกิจกรรมการเรียนการสอน

เมื่อเปรียบเทียบการรับรู้ของครูภาษาไทยและนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรม การสอนที่พึงปรารถนาด้านวิธีการและกิจกรรมการเรียนการสอนโดยรวม พบว่า การรับรู้ของ นักเรียนที่ปรารถนาให้เกิดพฤติกรรมการสอนด้านวิธีการและกิจกรรมการเรียนการสอนสูงกว่า การรับรู้ครูอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่นักเรียน รับรู้่าปรารถนาให้เกิดขึ้นสูงกว่าข้อที่ครูรับรู้่าปรารถนาให้เกิดขึ้น อันดับแรก คือ ครูวางแผน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกับนักเรียน

2.2 ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน

เมื่อเปรียบเทียบการรับรู้ของครูภาษาไทยและนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรม การสอนที่พึงปรารถนาด้านการใช้สื่อการเรียนการสอนโดยรวม พบว่า การรับรู้ของนักเรียน

ที่ปรารถนาให้เกิดพฤติกรรมการสอนด้านการใช้สื่อการเรียนการสอนสูงกว่าการรับรู้ของครูอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่นักเรียนรับรู้ที่ปรารถนาให้เกิดขึ้นสูงกว่าข้อที่ครูรับรู้ที่ปรารถนาให้เกิดขึ้น อันดับแรก คือ ครูใช้สื่อการสอนประเภทวิธีการ เช่น การสาธิต การแสดงบทบาทสมมติ การศึกษานอกสถานที่

2.3 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน

เมื่อเปรียบเทียบการรับรู้ของครูภาษาไทยและนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนที่พึงปรารถนาด้านการวัดและประเมินผลการเรียน โดยส่วนรวม พบว่า ครูภาษาไทยและนักเรียนรับรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนที่พึงปรารถนาด้านการวัดและประเมินผลการเรียนไม่แตกต่างกันที่นัยสำคัญระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า พฤติกรรมการสอนข้อที่ครูภาษาไทยและนักเรียนปรารถนาให้เกิดขึ้นไม่แตกต่างกัน เช่น ครูแจ้งให้นักเรียนทราบจุดประสงค์การเรียนรู้ และวิธีการวัดผลก่อนสอนบทเรียนใหม่ ครูวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียนทั้งในระหว่างสอน และเมื่อสอนจบบทเรียนแล้วอย่างสม่ำเสมอและเป็นกระบวนการต่อเนื่อง ครูแจ้งกำหนดการวัดและประเมินผลการเรียนแต่ละบทให้นักเรียนทราบล่วงหน้า

2.4 ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนและการควบคุมชั้นเรียน

เมื่อเปรียบเทียบการรับรู้ของครูภาษาไทย และนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนที่พึงปรารถนาด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนและการควบคุมชั้นเรียนโดยส่วนรวม พบว่า ครูภาษาไทยและนักเรียนรับรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนและการควบคุมชั้นเรียนไม่แตกต่างกันที่นัยสำคัญระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า พฤติกรรมการสอนข้อที่ครูภาษาไทยและนักเรียนปรารถนาให้เกิดขึ้นไม่แตกต่างกัน เช่น ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม วิพากษ์วิจารณ์หรือโต้แย้งอย่างมีเหตุผล ครูชมเชย สนับสนุนและให้กำลังใจแก่นักเรียนที่ตอบคำถาม แสดงความคิดเห็น หรือร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน ครูตรวจงานของนักเรียนแล้วให้คำชมเชยเมื่อทำงานได้ดี ถูกต้อง หรือให้คำแนะนำเมื่อพบว่ามีข้อบกพร่อง

อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัย เรื่อง การศึกษาพฤติกรรมการสอนที่พึงปรารถนาของครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เขตการศึกษา 1 นี้ ผู้วิจัยได้แยกอภิปรายผลตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. ด้านวิธีการและกิจกรรมการเรียนการสอน

ผลการวิจัยพบว่าทั้งครูภาษาไทยและนักเรียนรับรู้ว่าการสอนด้านวิธีการและกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นพฤติกรรมการสอนที่ปรารถนาให้เกิดขึ้นในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ และความสำคัญของบทเรียนให้นักเรียนทราบก่อนสอนบทเรียนใหม่ เป็นพฤติกรรมการสอนที่ครูภาษาไทยปรารถนาให้เกิดขึ้นในระดับมาก เป็นอันดับแรก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุชาติ วงศ์สุวรรณ (2524) ที่พบว่า "ผู้บริหารโรงเรียนและครูภาษาไทยเห็นด้วยในระดับมาก เกี่ยวกับความจำเป็นในการแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้และเกณฑ์ขั้นต่ำของการผ่านรายวิชาก่อนการเรียนรายวิชานั้น ๆ" สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เข้าว สุรินทร์ (2530) ที่พบว่า "นักเรียนต้องการให้ครูแจ้งจุดมุ่งหมายของวิชาให้นักเรียนทราบ" รวมทั้งสอดคล้องกับแนวคิดของ อลงกร จันทราภรณ์ (2526 : 35) ที่กล่าวถึงแนวทางของการสอนที่มีประสิทธิภาพไว้ข้อหนึ่งว่า "ในการสอนแต่ละครั้ง ครูควรแจ้งให้นักเรียนทราบจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนด้วย" ดังนั้นการที่ครูภาษาไทยรับรู้ว่าการแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้และความสำคัญของบทเรียนให้นักเรียนทราบก่อนสอนบทเรียนใหม่ แสดงว่าครูเข้าใจว่าการแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบนี้จะช่วยให้การเรียนการสอนที่ครูจัดขึ้นบรรลุตามจุดมุ่งหมายได้เร็วขึ้น เพราะการที่นักเรียนได้ทราบจุดประสงค์ในการเรียนจะทำให้นักเรียนสนใจและตั้งใจเรียนมากขึ้น รวมทั้งให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมที่ครูจัดขึ้น เนื่องจากเห็นแนวทางว่ากิจกรรมการเรียนการสอนนั้นจะทำให้ตนบรรลุจุดประสงค์การเรียนตามที่ครูกำหนดไว้ ดังที่ ไพโรจน์ พิทักษ์ทวยหาญ (2532 : 34) กล่าวว่า "ถ้านักเรียนได้ทราบจุดประสงค์ของการเรียนในคาบนั้น ๆ จะทำให้นักเรียนมีกรอบความคิดในการเรียนและเรียนอย่างมีความหมายขึ้น . . ." ส่วนการรับรู้ของนักเรียนนั้น ผลการวิจัยพบว่า ครูแนะนำวิธีการทำงานให้นักเรียนเข้าใจก่อน

มอบหมายงาน เป็นพฤติกรรมการสอนที่นักเรียนปรารถนาให้เกิดขึ้นในระดับมากที่สุด ซึ่งการให้คำแนะนำวิธีการทำงานให้แก่นักเรียนก่อนมอบหมายงานนี้ สิริวรพร สุวรรณภา (2523 : 235) ถือเป็นหลักการข้อหนึ่งที่จะทำให้การจัดกิจกรรมมอบหมายงานให้นักเรียนปฏิบัติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และจากแนวคิดของ ชัยสงค์ พรหมวงศ์ (2525 : 28) เกี่ยวกับการจัดสภาพการณ์ที่อ่านวชิให้นักเรียนได้รับความภูมิใจในความสำเร็จและทำให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง ข้อหนึ่งว่า "ครูควรหาเครื่องมือ หรือทางป้องกันนักเรียนทำผิดพลาดไว้ให้มากที่สุด" นั้น จึงกล่าวได้ว่า การที่นักเรียนปรารถนาให้ครูให้คำแนะนำวิธีการทำงานอย่างชัดเจนก่อนมอบหมายงาน เพราะนักเรียนต้องการประสบผลสำเร็จในการทำงานที่ครูมอบหมายให้ ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า การที่ครูแนะนำแนวทางการทำงานให้นักเรียนเข้าใจก่อนมอบหมายงานนี้จะทำให้นักเรียนไม่ต้องเสียเวลาทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างลองผิดลองถูก แต่จะทำให้นักเรียนเกิดความเชื่อมั่นว่าจะสามารถทำงานนั้นได้สำเร็จ และทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกที่ดีต่อการทำงานที่ครูมอบหมายให้ รวมทั้งเป็นแนวทางหนึ่งที่ครูจะช่วยให้เด็กเกิดความรู้สึกภูมิใจและเชื่อมั่นในตนเองยิ่งขึ้น ดังแนวคิดของ สุจินต์ วิสวธีรานนท์ (2524 : 10) ที่ว่า "ผู้สอนอาจตอบสนองความต้องการของนักเรียนเกี่ยวกับความรู้สึกว่าตนเองมีค่า ด้วยการช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียน เช่น การให้คำแนะนำ เพื่อให้เด็กได้พึ่งตนเอง เป็นการเปิดโอกาสให้ทำงานสำเร็จ อันจะช่วยสร้างความมั่นใจให้แก่เด็ก ทำให้นักเรียนรู้สึกว่าคุณมีความสามารถ"

เมื่อเปรียบเทียบการรับรู้ของครูภาษาไทยกับนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนที่พึงปรารถนา พบว่า นักเรียนรับรู้หรือปรารถนาให้เกิดพฤติกรรมการสอนด้านวิธีการ และกิจกรรมการเรียนการสอนแตกต่างหรือสูงกว่าการรับรู้ของครู อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า พฤติกรรมการสอนที่นักเรียนรับรู้ว่าจะปรารถนาให้เกิดขึ้นสูงกว่าการรับรู้ของครู อันดับแรก คือ ครูวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกับนักเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกิจกรรมการเรียนการสอนที่ครูจัดขึ้นไม่ตรงกับความต้องการหรือความสนใจของนักเรียน ดังนั้นถ้าหากครูให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วย จะทำให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมที่ตรงกับความต้องการและความสนใจของเขา อันจะส่งผลให้การเรียนรู้นักเรียนดีขึ้น ดังแนวคิดที่ สุจินต์ วิสวธีรานนท์ (2524 : 11) ได้เสนอไว้ว่า "การจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพควรเข้าใจและจัดกิจกรรมให้

สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนประการหนึ่งคือ ความต้องการที่จะพัฒนาตนเองไปสู่สิ่งที่ใฝ่ฝันในชีวิตหรือความต้องการแสวงหาความจริงแห่งตน ด้วยการให้นักเรียนมีส่วนร่วมกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือวางแผนการสอนและจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนเห็นความสัมพันธ์ของการสอนและพัฒนาการของตน" ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการสอนที่ดีที่ อลงกร จันทารมย์ (2526 : 39) สมพร มั่นตะสูตร (2526 : 232) บำรุง กัดเจริญ และ ฉวีวรรณ กินาวงศ์ (2527 : 153) และสุพิน บุญชูวงศ์ (2531 : 10) ได้กล่าวไว้สรุปได้ว่า การสอนที่ดีนั้นครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมกับการวางแผน การกำหนดหรือเลือกกิจกรรมการเรียนการสอนด้วย

2. ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน

ผลการวิจัยพบว่าครูภาษาไทยและนักเรียนรับรู้ว่าการสอนด้านการใช้สื่อการเรียนการสอนเป็นพฤติกรรมการสอนที่ปรารถนาให้เกิดขึ้นในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าครูภาษาไทย รับรู้ว่า ครูใช้สื่อการสอนประเภทวัสดุ เช่น ตำรา พจนานุกรม แดบบันทึกเสียง เป็นพฤติกรรมการสอนที่ปรารถนาให้เกิดขึ้นในระดับมาก เป็นอันดับแรก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จิรภา ลิ้มเลิศเสถียร (2527) ที่พบว่า "ครูภาษาไทยต้องการให้มีการจัดทำสไลด์ ชุดการเรียน แดบบันทึกเสียงอ่านทำนองเสนาะ ประกอบบทเรียนไว้ให้ครูยืมใช้" และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชินะพัฒน์ ชื่นแค้น (2528) ที่พบว่า "แนวโน้มด้านการใช้สื่อการเรียนการสอนในช่วง พ.ศ. 2530 - 2540 ครูจะใช้หนังสือพิมพ์ สื่อมวลชนต่าง ๆ หนังสืออ่านประกอบ หนังสือประกอบการค้นคว้า และหนังสือส่งเสริมการอ่านในระดับมาก" เหตุที่ครูภาษาไทยรับรู้ว่าจะใช้สื่อการเรียนการสอนประเภทวัสดุนี้ ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าเป็นเพราะว่าครูภาษาไทยมีความต้องการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าจากสื่อประเภทวัสดุที่ครูจัดเตรียมให้ หรือให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าเอง เพื่อให้สอดคล้องกับแนวดำเนินการของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 ที่กรมวิชาการ (2533 : 5) กำหนดไว้ข้อหนึ่ง คือ ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทางด้านวิชาการอย่างเต็มความสามารถ และได้มีโอกาสหาความรู้และทักษะจากแหล่งวิชาการ ส่วนการรับรู้ของนักเรียนนั้น ผลการวิจัยพบว่า ครูใช้สื่อการเรียนการสอนสอดคล้องกับเนื้อหาจุดประสงค์การเรียนรู้ และสภาพของนักเรียน เป็นพฤติกรรมการสอนที่นักเรียนปรารถนาให้

เกิดขึ้นในระดับมากเป็นอันดับแรก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของเชาว์ สุรินทร์ (2530) ที่พบว่า "นักเรียนมีความเห็นว่า ครูควรเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับบทเรียน" รวมทั้งยังสอดคล้องกับแนวคิดของ สุจริต เพียรชอบ และ สายใจ อินทรมพรรษ์ (2523 : 221) ที่กล่าวว่า "การเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนนั้น ครูควรคำนึงถึงความเหมาะสมกับอายุ สติปัญญา ความต้องการและความสนใจของนักเรียน ตลอดจนสอดคล้องกับเรื่องที่สอนและ จุดประสงค์ที่ตั้งไว้" การที่นักเรียนปรารถนาให้ครูใช้สื่อการเรียนการสอนสอดคล้องกับเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ และสภาพของนักเรียนนั้นแสดงว่า นักเรียนมีความเข้าใจว่าการเรียน การสอนที่ครูจัดขึ้นจะบรรลุตามจุดมุ่งหมายได้เร็วขึ้น ถ้าครูใช้สื่อการสอนที่เหมาะสมและสอดคล้อง กับเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ และสภาพนักเรียนซึ่งได้แก่ ความสนใจหรือความต้องการของ นักเรียน ซึ่งเป็นความเข้าใจที่ถูกต้องและสอดคล้องกับแนวคิดของ ศรีสุดา จริยากุล (2525 : 11-12) ที่กล่าวว่า "สื่อการเรียนการสอนจะช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ภาษาไทยได้รวดเร็ว ไม่ต้อง เสียเวลาอธิบายความหมายหรือวิธีการต่าง ๆ อย่างยืดยาว"

เมื่อเปรียบเทียบการรับรู้ของครูกับนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนด้านการใช้ สื่อการเรียนการสอน พบว่า นักเรียนรับรู้หรือปรารถนาให้ครูมีพฤติกรรมการสอนด้านการใช้สื่อ การเรียนการสอนแตกต่างหรือสูงกว่าการรับรู้ของครูภาษาไทย อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบเป็นรายข้อพบว่า พฤติกรรมการสอนข้อที่นักเรียนรับรู้หรือปรารถนาให้ เกิดขึ้นสูงกว่าการรับรู้ของครู เป็นอันดับแรก คือ ครูใช้สื่อการเรียนการสอนประเภทวิธีการ เช่น การสาธิต การแสดงบทบาทสมมติ การศึกษานอกสถานที่ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จิรภา ลิ้มเลิศเสถียร (2527) ที่พบว่า "นักเรียนต้องการให้ครูจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การ อภิปราย โต้เถียง เล่นละคร" สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฉวีวรรณ จารุวัฒนพันธ์ (2531) ที่พบว่านักเรียนมีความคิดเห็นว่า "ผลการเรียนของนักเรียนจะดีถ้าครูภาษาไทยใช้เกม และ กิจกรรมต่าง ๆ ในการเรียนบ้าง" และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุชาติ วงศ์สุวรรณ (2524) ที่พบว่า "ผู้บริหารและครูมีความเห็นว่าวิธีสอนที่เหมาะสมที่จะนำมาใช้ในการสอนวิชา ภาษาไทยในระดับมาก ได้แก่ การฝึกทักษะ การแบ่งกลุ่มค้นคว้า การแสดงบทบาทสมมติ" สาเหตุที่นักเรียนปรารถนาให้ครูใช้สื่อการเรียนการสอนประเภทวิธีการนี้ ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า เนื่องจากธรรมชาติของเด็กวัยรุ่นชอบความสนุกสนาน จึงปรารถนาให้ครูจัดกิจกรรมที่มีลักษณะเรียน

ปนเล่น เช่นใช้สื่อการเรียนการสอนประเภทวิธีการ ที่จะทำให้นักเรียนได้รับความรู้ ได้แสดงออก และได้รับความสนุกสนานไปในขณะเดียวกัน ดังที่ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2525 : 18) กล่าวว่า "ธรรมชาติของเด็กหรือนักเรียนระดับมัธยมศึกษายังชอบเล่น ครูจึงควรใช้ธรรมชาติความชอบเล่น มาเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดความรู้" กล่าวคือ มีวัสดุอุปกรณ์ และจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับระดับความสนใจของนักเรียนเพื่อให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมอยู่ตลอดเวลา

3. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน

ผลการวิจัยพบว่าทั้งครูภาษาไทยและนักเรียนรับรู้ว่าการวัดผลและการเรียนเป็นพฤติกรรมการสอนที่พึงปรารถนาให้เกิดขึ้นในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูภาษาไทยรับรู้ว่าการใช้วิธีการหลาย ๆ วิธีในการวัดและประเมินผลระหว่างเรียนเป็นพฤติกรรมการสอนที่พึงปรารถนาให้เกิดขึ้นในระดับมาก เป็นอันดับแรก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชินะพัฒน์ ชื่นแค้น (2528) ที่พบว่า "ในปี พ.ศ. 2530-2540 มีแนวโน้มจะเป็นไปได้มากกว่าครูภาษาไทยจะใช้วิธีการและเครื่องมือในการวัดผลหลาย ๆ แบบ เพื่อวัดได้ตรงตามจุดประสงค์ทุกข้อ" และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เข้าวสุรินทร์ (2530) ที่พบว่า ครูภาษาไทยและนักเรียนมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลตรงกันว่า "ควรใช้วิธีการวัดและประเมินผลหลาย ๆ วิธี" ซึ่งการที่ครูภาษาไทยปรารถนาที่จะใช้วิธีการหลาย ๆ วิธีในการวัดและประเมินผลระหว่างเรียนนี้ แสดงว่าครูภาษาไทยมีความเข้าใจเรื่องการวัดและประเมินผลดีว่าการที่จะทำให้ทราบว่านักเรียนบรรลุตามจุดประสงค์ที่ต้องการหรือไม่อย่างไร ครูจำเป็นต้องใช้วิธีการที่สามารถวัดความสามารถของนักเรียนตามจุดประสงค์นั้น ๆ ได้อย่างแท้จริง เนื่องจากวิธีการหรือเครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลแต่ละชนิดมีคุณลักษณะหรือข้อจำกัดที่ต่างกัน ดังนั้นการใช้วิธีการหรือเครื่องมือหลาย ๆ วิธีในการวัดผลจะทำให้ทราบความสามารถหรือคุณลักษณะของนักเรียนอย่างเป็นจริงที่สุด ดังที่ สุจริต เพียรชอบ (2534 : 280) ได้กล่าวว่า "เพื่อให้การวัดผลการเรียนการสอนภาษาไทยมีประสิทธิภาพสามารถวัดได้ถูกต้อง ตรงตามความเป็นจริง ครูภาษาไทยควรใช้วิธีการวัดผลหลาย ๆ วิธีประกอบกัน" และที่ สุพิน บุญช่วงศ์ (2531 : 225) ได้กล่าวถึงหลักทั่วไปของการวัดและประเมินผลไว้ข้อหนึ่งว่า "เพื่อให้ผลจากการวัดเป็นไปตามจุดประสงค์ที่ต้องการและเป็นจริงมากที่สุด ครูควรกำหนดเครื่องมือและกลวิธีต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ โดยพิจารณาใช้

เครื่องมือและกลวิธีหลาย ๆ อย่าง ตามขีดจำกัดของเครื่องมือและวิธีการนั้น ๆ" ส่วนนักเรียน
 ระบุว่า ครูแจ้งให้นักเรียนทราบจุดประสงค์การเรียนรู้และวิธีการวัดผลก่อนสอนบทเรียนใหม่
 เป็นพฤติกรรมการสอนที่พึงปรารถนาให้เกิดขึ้นในระดับมาก เป็นอันดับแรก ซึ่งสอดคล้องกับการ
 รับรู้ของครูภาษาไทยที่ปรารถนาให้เกิดพฤติกรรมการสอนด้านวิธีการและกิจกรรมการเรียน
 การสอน ข้อครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้และความสำคัญของบทเรียนให้นักเรียนทราบก่อนสอน
 บทเรียนใหม่ในระดับมาก เช่นกัน จากผลการวิจัยทั้งสองข้อนี้ แสดงว่าทั้งครูภาษาไทยและ
 นักเรียนต่างก็เห็นความสำคัญของการแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบก่อนสอนบทเรียน
 ใหม่ ที่จะทำให้นักเรียนสนใจและตั้งใจเรียน รวมทั้งเรียนรู้อย่างมีจุดหมายมากขึ้น ดังได้
 อภิปรายผลการวิจัยไปแล้วในหัวข้อพฤติกรรมการสอนด้านวิธีการและกิจกรรมการเรียนการสอน
 ส่วนในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนนี้ นักเรียนรับรู้ว่านอกจากควรแจ้งจุดประสงค์การ
 เรียนรู้ให้นักเรียนทราบก่อนสอนแล้ว ครูยังควรแจ้งวิธีการวัดผลให้นักเรียนได้ทราบก่อนสอน
 บทเรียนใหม่ด้วย ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าเป็นเพราะนักเรียนต้องการเตรียมตัวล่วงหน้าใน
 การวางแผนการเรียน การทำงานหรือการวัดผลเกี่ยวกับเนื้อหาใหม่ที่ครูจะสอน

เมื่อเปรียบเทียบการรับรู้ของครูภาษาไทยและนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอน
 ที่พึงปรารถนาด้านการวัดและประเมินผลการเรียนพบว่า ครูและนักเรียนรับรู้ไม่แตกต่างกันที่
 นัยสำคัญระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ครูภาษาไทยและนักเรียนรับรู้ไม่
 แตกต่างกันนอกจากข้อ ครูแจ้งให้นักเรียนทราบจุดประสงค์การเรียนรู้ และวิธีการวัดผลก่อนสอน
 บทเรียนใหม่ ดังที่ได้อภิปรายผลไปแล้วข้างต้นนั้น ยังมีพฤติกรรมการสอนข้ออื่นอีก เช่น ครูวัด
 และประเมินผลการเรียนของนักเรียนทั้งในระหว่างสอน และเมื่อสอนจบบทเรียนแล้วอย่าง
 สม่าเสมอและเป็นกระบวนการต่อเนื่องซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เช่าวี สุรินทร์ (2530)
 ที่พบว่า ครูภาษาไทยและนักเรียนเสนอแนะว่าในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในหลักสูตร
 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 ครูควรวัดและประเมินผลทุกครั้งที่เมื่อสอนจบแต่ละ
 บทเรียน และสอดคล้องกับแนวคิดของสุจิต เพ็ชรชอบ (2534 : 277) ที่กล่าวถึงหลักสำคัญ
 ในการวัดและประเมินผลวิชาภาษาไทยข้อหนึ่งว่า "การวัดผลและประเมินผลควรจะได้ทำเป็น
 ประจำสม่ำเสมอ และเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่อง" การที่ครูภาษาไทยและนักเรียนปรารถนาให้
 ครูวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอและเป็นกระบวนการต่อเนื่อง ทั้งใน

ระหว่างสอน และเมื่อสอนจบแต่ละบทเรียนนี้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ครูภาษาไทยและนักเรียนคง
 เข้าใจว่าพฤติกรรมการสอนนี้จะทำให้ครูทราบว่านักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพที่กำหนดไว้
 หรือไม่ เป็นแนวทางให้ครูนำไปปรับปรุงการสอนหรือพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน ดังที่
 พร้อมพรรณ อุดมสิน (2533 : 1) กล่าวว่า "ผลจากการวัดและประเมินผลจะเป็นหลักฐานใน
 การตัดสินใจของครู. . .ในการปรับปรุงวิธีสอน . . .การใช้อุปกรณ์การสอน และนอกจากนี้ยัง
 ช่วยปรับปรุงการเรียนของนักเรียนให้ได้ผลดียิ่งขึ้น" และยังเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนตั้งใจเรียน
 ยิ่งขึ้น ดังที่ สุจิต เพียรชอบ (2534 : 272) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวัดและประเมินผล
 วิชาภาษาไทยไว้ข้อหนึ่งว่า "เพื่อสร้างความสนใจให้นักเรียนเกิดความสนใจและกระตือรือร้นในการ
 เรียน และเพื่อช่วยให้นักเรียนได้ทราบผลการเรียนของตนเป็นระยะ ๆ"

4. ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนและการควบคุมชั้นเรียน

ผลการวิจัยพบว่า ครูภาษาไทยและนักเรียนรับรู้ว่าการสอนด้าน
 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนและการควบคุมชั้นเรียน เป็นพฤติกรรมการสอนที่พึงปรารถนา
 ให้เกิดขึ้นในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า พฤติกรรมการสอนที่ครูภาษาไทยรับรู้ว่าเป็น
 เป็นพฤติกรรมการสอนที่พึงปรารถนาให้เกิดขึ้นในระดับมาก เป็นอันดับแรก คือ อบรมจริยธรรม
 แก่เด็กตามโอกาสและเวลาที่เหมาะสม ซึ่งการอบรมนักเรียนให้เป็นผู้มีจริยธรรมที่ดีงาม
 เป็นหน้าที่ของครูที่สำคัญประการหนึ่ง นอกเหนือจากการสอนวิชาความรู้ จึงกล่าวได้ว่า การที่
 ครูภาษาไทยรับรู้หรือปรารถนาให้เกิดพฤติกรรมการสอนข้อนี้ในระดับมาก แสดงว่า ครูภาษาไทย
 สำนึกในหน้าที่ของครูที่ดีว่า ควรปลูกฝังให้นักเรียนมีจริยธรรมควบคู่ไปกับการมีวิชาความรู้ด้วย
 ดังผลการวิจัยของ ปณิธาน นุ่มศิริ (2528) ที่พบว่า "หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทยและครู
 ภาษาไทยมีความคิดเห็นต่อปัญหาและอุปสรรคในข้อ ครูภาษาไทยไม่เห็นความสำคัญของจริยธรรม
 ในระดับน้อยที่สุด" และเหตุผลอีกประการหนึ่งที่ครูภาษาไทยปรารถนาให้เกิดพฤติกรรมการสอน
 ข้อนี้ คงเป็นเพราะครูมีความเชื่อว่าถ้านักเรียนมีจริยธรรมจะทำให้ครูควบคุมชั้นเรียนได้ง่ายขึ้น
 เนื่องจากจริยธรรม มีความหมายดังที่ สาโรช บัวศรี (2524 : 22) ได้กล่าวไว้ว่า "ผู้มี
 จริยธรรม คือ ผู้ที่มีมารยาทอันพึงประพจน์ มีคุณธรรม ศีลธรรม และมีวินัย" นอกจากนี้การ
 รับรู้ของครูข้อนี้ยังสอดคล้องกับแนวดำเนินการของหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ฉบับปรับปรุง
 พ.ศ. 2533 (กรมวิชาการ, 2533 : 1) ข้อหนึ่งซึ่งกำหนดไว้ว่า "ในการจัดการเรียนการสอน

และกิจกรรมต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับการเสริมสร้างค่านิยมและการพัฒนาจริยธรรมอย่างสม่ำเสมอ" จากผลการวิจัยข้อนี้จึงกล่าวได้ว่านอกจากครูภาษาไทยจะมีสำนักในหน้าที่ของครูที่อื่นจะก่อให้เกิดนักเรียนเป็นผู้มีระเบียบวินัย มีพฤติกรรมการเรียนที่ดีแล้วยังต้องการเป็นผู้ใช้หลักสูตรที่ต่อกับด้วย ส่วนพฤติกรรมการสอนที่นักเรียนรับรู้ว่าเป็นพฤติกรรมการสอนที่พึงปรารถนาให้เกิดขึ้นในระดับมากเป็นอันดับแรก คือ ครูให้ความสนใจนักเรียนอย่างทั่วถึงในขณะที่ทำการสอน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จีรภา ลิ้มเลิศเสถียร (2527) ที่พบว่า "นักเรียนต้องการให้ครูภาษาไทยเป็นกันเองกับนักเรียน และเอาใจใส่ สังเกตความเข้าใจ ความสนใจของนักเรียนทุกคนโดยไม่ลำเอียง" และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฉวีวรรณ จารุวัฒนพันธ์ (2531) ที่พบว่า "นักเรียนมีความเห็นว่า ผลการเรียนของนักเรียนจะดีขึ้นถ้าครูเอาใจใส่นักเรียนให้ทั่วถึง" จากผลการวิจัยที่พบว่านักเรียนปรารถนาให้ครูให้ความสนใจนักเรียนอย่างทั่วถึงในขณะที่ทำการสอน และจากแนวคิดของ สุจินต์ วิสวธีรานนท์ (2524 : 7-10) ซึ่งสรุปได้ว่าครูควรมีพฤติกรรมการสอนที่สอดคล้องกับความต้องการประการหนึ่งของนักเรียน คือ ความต้องการความอบอุ่น หรือความต้องการเป็นที่ยอมรับของคนอื่น โดยการให้ความสนใจแก่นักเรียนทุกคนเสมอหน้ากัน และให้ความสำคัญแก่นักเรียนทุกคน จึงกล่าวได้ว่าสิ่งที่นักเรียนปรารถนาให้ครูสนใจนักเรียนอย่างทั่วถึงในขณะที่ทำการสอน นั้นเป็นเพราะนักเรียนต้องการความเอาใจใส่ ต้องการความอบอุ่นจากครู ซึ่งถ้าหากครูให้ความสนใจนักเรียนอย่างทั่วถึงในขณะที่ทำการสอนคงจะทำให้ให้นักเรียนสนใจ และตั้งใจเรียนมากขึ้น ดังผลการศึกษาของ ลอเรตตา มาเรีย เฮาเซอร์ (Loretta Meria Hauser, 1991) ที่ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาต่อครู 3 ประเภท พบว่า "ครูที่เอาใจใส่นักศึกษา โดยการเตรียมสภาพแวดล้อมให้สนับสนุนการเรียนรู้ หาโอกาสให้นักศึกษาเรียนรู้โดยการจัดกิจกรรมให้นี้ นักศึกษามีความคิดเห็นว่าจะทำให้นักศึกษาเกิดแรงจูงใจ และเกิดการพัฒนาการรับรู้ด้วยตัวของเขาเอง"

เมื่อเปรียบเทียบการรับรู้ระหว่างครูภาษาไทยกับนักเรียนพบว่า ครูภาษาไทยและนักเรียนรับรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนและการควบคุมชั้นเรียนไม่แตกต่างกันที่นัยสำคัญระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า พฤติกรรมการสอนข้อ ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม วิชาทฤษฎีวิจารณ์ หรือโต้แย้งอย่างมีเหตุผล เป็นพฤติกรรมการสอนข้อหนึ่งที่ครูภาษาไทยและนักเรียนปรารถนาให้เกิดขึ้นไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผล

การวิจัยของ จีรภา ลิ้มเลิศเสถียร (2527) ที่พบว่านักเรียนต้องการให้ครูจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การอภิปราย โต้วาที เล่นละคร และเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น สอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ สมชาย สำเนียงงาม (2532) ที่พบว่า ปัจจัยข้อหนึ่งที่นักเรียนรับรู้ว่ามีผลต่อ ความสนใจเรียนมาก คือ การฝึกปฏิบัติเป็นกลุ่ม เช่น ร่วมกันอภิปราย การประชุมกลุ่มย่อย และ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เสงี่ยมลิน วรรมศิริ (2528) ที่พบว่า ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีส่วนช่วยพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาให้แก่แก่นักเรียนนั้น ควรเป็นกิจกรรมที่ฝึกการวิเคราะห์วิจารณ์ การที่ครูภาษาไทยปรารถนาให้ ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม วิพากษ์วิจารณ์ หรือโต้แย้งอย่างมีเหตุผล คงเป็นเพราะ ครูภาษาไทยมีความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาการทางด้านสติปัญญาของเด็กวัยนี้ ดังที่ สุจริต เพ็ชรชอบ (2534 : 132-134) ได้กล่าวไว้สรุปได้ว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาเป็นวัยที่กำลัง มีการพัฒนาทางด้านสติปัญญา สมองมีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว จึงชอบคิด ชอบใช้เหตุผล ซักถาม และชอบแสดงความคิดเห็น กิจกรรมหรือพฤติกรรมการสอนของครูที่จะช่วยสนับสนุน การพัฒนาทางด้านสติปัญญาของนักเรียน จึงควรเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถาม วิพากษ์วิจารณ์หรือแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ แม้ว่าจะเป็นการแสดงความคิดเห็นในตนเอง ขัดแย้งก็ตาม และเหตุที่นักเรียนปรารถนาให้เกิดพฤติกรรมการสอนข้อนี้ในระดับที่ไม่แตกต่าง จากการรับรู้ของครูคงเป็นเพราะนักเรียนปรารถนาที่จะแสดงออกทางด้านความคิด อันมีสาเหตุ สืบเนื่องมาจากพัฒนาการทางด้านสติปัญญาของเด็กวัยนี้ ดังได้อภิปรายแล้วข้างต้น

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิเคราะห์และการอภิปรายผลการวิจัยเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมการสอน ภาษาไทยที่พึงปรารถนาของครูภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เขตการศึกษา 1 มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อประโยชน์ในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมอบหมายหน้าที่อื่น ๆ ที่นอกเหนือจากหน้าที่สอน หรือจัดคาบสอนให้ครูภาษาไทยแต่พอสมควร เพื่อให้ครูได้มีเวลาสำหรับเตรียมการสอนให้เป็นไป

ตามพฤติกรรมการสอนที่ปรารถนาให้เกิดขึ้น

1.2 ครูภาษาไทยควรมีพฤติกรรมการสอนที่จะทำให้นักเรียนหันมาสนใจหรือชอบเรียนเนื้อหาหลักภาษาไทยให้มากขึ้น

1.3 ครูภาษาไทยควรจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยโดยใช้พฤติกรรมการสอนที่พบจากการวิจัยนี้เป็นพฤติกรรมการสอนที่ครูและนักเรียนปรารถนาให้เกิดขึ้นในระดับมาก และมากที่สุด ดังนี้

1.3.1 ควรแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้และความสำคัญของบทเรียนให้นักเรียนทราบก่อนสอนบทเรียนใหม่

1.3.2 ควรแนะนำวิธีการทำงานให้นักเรียนเข้าใจก่อนมอบหมายงาน

1.3.3 ควรวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกับนักเรียน

1.3.4 ควรใช้สื่อการสอนประเภทวัสดุ เช่น ตำรา พจนานุกรม

แถบบันทึกเสียง

1.3.5 ควรใช้สื่อการสอนประเภทวิธีการ เช่น การสาธิต การแสดง บทบาทสมมุติ การศึกษานอกสถานที่

1.3.6 ควรใช้สื่อการเรียนการสอนสอดคล้องกับเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ และสภาพของนักเรียน

1.3.7 ควรใช้วิธีการหลาย ๆ วิธีในการวัดและประเมินผลระหว่างเรียน

1.3.8 ควรแจ้งให้นักเรียนทราบจุดประสงค์การเรียนรู้และวิธีการวัดผลก่อนสอนบทเรียนใหม่

1.3.9 ควรวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียนทั้งในระหว่างสอนและเมื่อสอนจบบทเรียน แล้วอย่างสม่ำเสมอและเป็นกระบวนการต่อเนื่อง

1.3.10 ควรอบรมจริยธรรมแก่นักเรียนตามโอกาสและเวลาที่เหมาะสม

1.3.11 ควรให้ความสนใจนักเรียนอย่างทั่วถึงในขณะที่ทำการสอน

1.3.12 ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม วิชาทฤษฎีวิจารณ์ หรือโต้แย้ง

อย่างมีเหตุผล

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

2.1 ความรู้การศึกษาพฤติกรรมการสอนที่พึงปรารถนาของครูที่สอนวิชาอื่น ๆ ในระดับชั้นต่าง ๆ

2.2 ความรู้การวิจัยแบบทดลองเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้พฤติกรรมการสอนที่นักเรียนรับรู้แตกต่างจากครูคือ ปรารถนา ให้เกิดขึ้นสูงกว่าการรับรู้ของครู ได้แก่ ครูวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกับ นักเรียน ครูใช้สื่อการสอนประเภทวิธีการ ครูใช้สื่อการเรียนการสอนที่นักเรียนสามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง เพื่อศึกษาเจตคติต่อการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย และศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย